

TRÅLFISKE 1968

GENERELT

a. INNLEDNING

Fra 1953 har Fiskeridirektoratet hvert år utarbeidet særskilt statistikk over de norske tråleres fiske med oppgaver over deltakelse, fangst og visse effektivitetstall. Fra 1952/53 er det også foretatt årlige lønnsomhetsundersøkelser for helårsdrevne trålere over 300 bruttotonn. I 1966 ble også hekktrålere mellom 290 og 300 bruttotonn inkludert i lønnsomhetsundersøkelsen og fra og med 1967 omfatter lønnsomhetsundersøkelsen både side- og hekktrålere ned til 200 bruttotonn. I 1968 gis det for første gang visse lønnsomhetstall også for fabrikktrålerne.

Meldingen omfatter som tidligere bare trålfiske etter torsk, sei, hyse, uer og liknende fiskeslag. Trålfiske etter sild, øyepål, tobis og reker er således ikke

tatt med, hverken i deltakings-, fangst- eller lønnsomhetstall.

Med «stortrålere» menes fartøyer på 300 bruttotonn og over, mens fartøyer under 300 bruttotonn benevnes «småtrålere».

Det statistiske grunnlag for meldingen er fangstopp-gaver og årsregnskap som er innhentet med hjemmel i lov av 20. april 1951 om fiske med trål.

Meldingen er utarbeidet av førstesekretær Thor Birger Melhus.

For lønnsomheten av småtrålere under 200 bruttotonn vises det til Fiskeridirektoratets årlige melding «Lønnsomheten av fiskefartøyer over 40 fot», som blant annet gir en del lønnsomhetstall for småtrålerne.

b. STOR- OG SMÅTRÅLERNES SAMLEDE FISKE I 1968

Ved utgangen av 1968 hadde i alt 281 stor- og småtrålere tillatelse til å drive fiske med bunntål. Fra 126 fartøyer mottok en fangstopp-gaver, og fra 96 fartøyer mottok en melding om at de ikke hadde drevet fiske med bunntål i 1968. Fra 59 fartøyer, alle under 200 bruttotonn, mottok en hverken melding eller oppgaver i 1968. En antar at bare et mindre antall av disse fartøyer har drevet trålfiske etter torsk o. l. Anslagsvis regner en med at oppgavene over deltaking og samlet fangst ligger mellom 5 og 10 prosent for lavt.

Trålernes totalfangst i 1968 var — basert på mottatte fangstopp-gaver — 32,5 prosent større enn i

Tabell 1. Stor- og småtrålernes fiske 1967—68.

	1967	1968
Antall fartøyer levert fangstopp-gave	119	126
Gj. snittstørrelse br.tonn	218	243
Antall mann	1 316	1 529
Gj.snittlig driftstid uker	22,7	25,2
<i>Fangstmengde:</i>		
Saltfisk i alt	1 743	2 458
herav:		
Saltet torsk	1 743	2 458
» sei	2	0
» hyse	—	—
» uspes. og annet	1	—
Ferskfisk i alt	67 472	82 009
herav:		
Fersk torsk	31 769	54 136
» sei	25 467	16 610
» hyse	7 458	9 061
» uer	2 160	1 312
» uspes. og annet	618	890
Filet	2 928	7 516
Lever	33	11
Tran	535	240
Rogn	36	30
Minkfor	297
Fiskemel	144	67
Total fangstmengde inkl. biprodukter ¹	79 078	104 812
Total fangstverdi 1000 kr.	78 633	116 435

¹ Omregnet til ferskfiskvekt.

Tabell 2. Stor- og småtrålernes fiske 1968. — En del tall for forskjellige størrelsesgrupper.

Størrelsesgrupper	Antall farkoster levert fangstopp-gave	Gjennomsnitt pr. farkost		
		Driftstid uker	Fangstverdi kr.	Fangstverdi pr. driftsuke kr.
Under 50 br. tonn	27	16,1	109 690	6 813
50—99 » »	35	17,4	137 754	7 917
100—149 » »	1	4,9	41 800	8 531
150—199 » »	7	21,0	526 597	25 076
200—299 » »	26	34,8	1 466 872	42 151
300—399 » »	7	33,8	1 303 630	38 569
400—499 » »	9	36,1	1 859 199	51 501
500 og mer	14	37,0	2 923 321	79 008

1966 og 66,6 prosent større enn gjennomsnittsfangsten i 5-årsperioden 1963—67. Saltfiskkvantumet var 41,0 prosent større enn i 1967, mens filetkvantumet steg med hele 156,7 prosent til 7.516 tonn frossen filet, som er det største årskvantum filet hittil ilandbrakt av norske trålere. Økningen i filetkvantumet har sammenheng med at det i 1968 var 5 fabrikkskip som leverte fangster, mot 3 i foregående år. Ferskfiskkvantumet viste en økning på 21,5 prosent fra 1967 til 1968. Når det gjelder totalfangsternes sammensettning viser en ellers til tabell 1.

Tabell 2 viser størrelsesfordelingen av de trålere en har mottatt oppgaver fra. Av småtrålerne var 64,6 prosent under 100 bruttotonn. Denne andelen er synkende. Av stortrålerne var 46,7 prosent over 500 bruttotonn. Denne andelen stiger som følge av nye fabrikkskip.

I tabell 2 gis det også enkelte gjennomsnittstall for trålere i de forskjellige størrelsesgrupper. Tabellen viser en vesentlig kortere driftstid (fartøyet tid i sjøen pluss kortere opphold enn en uke ved land) for trålere under 200 bruttotonn enn for de større. Dette henger blant annet sammen med at de minste trålerne driver en større grad av kombinasjonsdrift enn trålere over 200 bruttotonn som vesentlig driver trålfiske på helårsbasis.

Den gjennomsnittlige driftstid i 1968 viser en nedgang på 2 uker for stortrålerne til 36 uker, og en oppgang på 3,9 uker for småtrålerne til 21,9 uker.

c. AVSETNINGSFORHOLD

Avsetningsforholdene for trålerne fangster var stort sett bra i 1968. I perioden april-juni måtte det imidlertid iverksettes fangstbegrensning og fangst-

dirigering på grunn av store kvanta av ilandbrakt fisk, særlig torsk.

For stortrålerne viser tabell 3 en oppgang fra året før på 11 øre i gjennomsnittsprisen på grunnlag av beregnet ferskfiskvekt. En av årsakene var at torsk utgjorde en atskillig større prosentandel av den totale fangst i 1968. For stortrålerne vedkommende gikk gjennomsnittsprisen på torsk, sei, hyse, fiskemel og tran opp, mens prisen på saltet torsk, filet og fersk uer gikk ned. Alle priser, unntatt for tran og fiskemel, ligger over gjennomsnittsprisene for tidsrommet 1962—66.

Gjennomsnittsprisen for småtrålerne viser en oppgang på 13 øre fra 1967 til 1968. Prisen på torsk og hyse gikk opp, mens de andre prisene viste nedgang. Imidlertid utgjorde torsk en så stor andel av småtrålerne samlede fangst i 1968 at det totalt sett ble en betydelig stigning i gjennomsnittsprisen på grunnlag av beregnet ferskfiskvekt. Alle priser, unntatt for fersk sei og saltet torsk, ligger over gjennomsnittsprisene for tidsrommet 1962—66.

d. LØNNSOMHETSUNDERSØKELSENS OMFANG

Lønnsomhetsundersøkelsen omfatter som før nevnt bare helårsdrevne trålere. Lønnsomhetsresultatene for de enkelte størrelsesgrupper vil bli gjengitt i punkt d under hovedavsnittene stortrålere og småtrålere. En finner der også detaljerte oppgaver over fangst, deltaking og innsats.

For 1968 mottok Fiskeridirektoratet årsregnskap fra 34 helårsdrevne trålere over 200 bruttotonn hvorav 23 var hekktrålere. Av hekktrålerne var 4 fabrikk-

Tabell 3. Gjennomsnittspriser for ilandbrakte fangster.

	Stortrålere			Småtrålere		
	Gjennomsnitt 1962—66	1967	1968	Gjennomsnitt 1962—66	1967	1968
	(..... kr. pr. kg)					
Saltet torsk	2,44	2,90	2,55	2,28	2,92	2,22
» sei	—	1,82	—	—	—	—
Fersk torsk	1,01	1,15	1,16	1,01	1,09	1,15
» sei	0,74	0,76	0,78	0,64	0,60	0,59
» hyse	0,98	1,14	1,19	1,02	1,15	1,16
» uer	0,54	0,66	0,63	0,56	0,69	0,67
Filet	3,26	3,25	3,21	2,80	—	—
Tran	1,21	0,93	0,99	1,10	1,03	—
Fiskemel	0,96	0,80	0,81	—	—	—
Beregnet ferskfisk i alt inkl. biprodukter	0,98	1,09	1,20	0,88	0,88	1,01

Tabell 4. Stortrålere. Tråltillatelse og fartøyer som drev fiske 1967—68.

Hjemstedsfylke/ størrelsesgrupper	Tråltillatelse pr. 31/12		Fartøyer som drev trålfiske	
	1967	1968	1967	1968
<i>Fylker:</i>				
Finnmark	7	8	7	8
Troms	9	8	8	7
Nordland	6	5	5	3
Møre og Romsdal .	14	15	8	10
Sogn og Fjordane .	1	1	1	1
Bergen	—	—	—	—
Hordaland	3	1	—	1
Rogaland	—	—	—	—
Skagerakkysten ...	—	—	—	—
<i>Størrelsesgrupper:</i>				
300—399 br. tonn	15	11	9	7
400—499 » »	12	11	9	9
500—599 » »	1	2	1	2
600 br. tonn og mer	12	14	10	12
I alt	40	38	29	30

Tabell 5. Stortrålere fordelt etter driftstid 1967 og 1968.

Driftstid	Antall fartøyer	
	1967	1968
Under 20 uker	1	2
20—23,9 »	1	1
24—27,9 »	—	2
28—31,9 »	1	4
32—35,9 »	7	2
36—39,9 »	5	5
40—43,9 »	5	13
44 uker og over	8	1
I alt	28	30

trålere som vanskelig kan grupperes sammen med de andre hekktrålerne. Disse blir behandlet i et eget punkt under avsnittet stortrålere.

STORTRÅLERE.

a. DELTAKING

Ved utgangen av 1968 hadde 38 trålere over 30 bruttotonn tillatelse til å drive fiske med bunntål (tabell 4). En har mottatt oppgaver fra i alt 30 trålere. De 8 trålerne som en ikke har mottatt oppgaver fra, drev ikke fiske med bunntål i 1968. Av disse var 2 hekktrålere.

Av de deltagende trålere var 18 hjemmehørende i Nord-Norge, 10 i Møre og Romsdal, 1 i Sogn og Fjordane og 1 i Hordaland.

De 30 stortrålere som leverte fangst i 1968 hadde en gjennomsnittlig størrelse på 606 bruttotonn og en samlet besetning på 705 mann, dvs. gjennomsnittlig 23,5 mann pr. tråler. Dette er en økning i gjennomsnittsbemanningen på 4,9 prosent i forhold til 1967. Den oppgang som har funnet sted i de siste årene skyldes vesentlig tilkomsten av de nye fabrikktrålerne med mannskap på opp til 50 mann.

Den gjennomsnittlige driftstid for stortrålere gikk som før nevnt ned fra 38 til 36 uker. Tabell 5 viser spredningen i stortrålernes driftstid i 1967 og 1968. Ett fartøy gikk i opplag i juli 1968, ett fartøy ble chartret av F.A.O. i august 1968, og fra ett fartøy som kom i drift i løpet av 1968 mottok en bare fangstoppgave for en eneste tur.

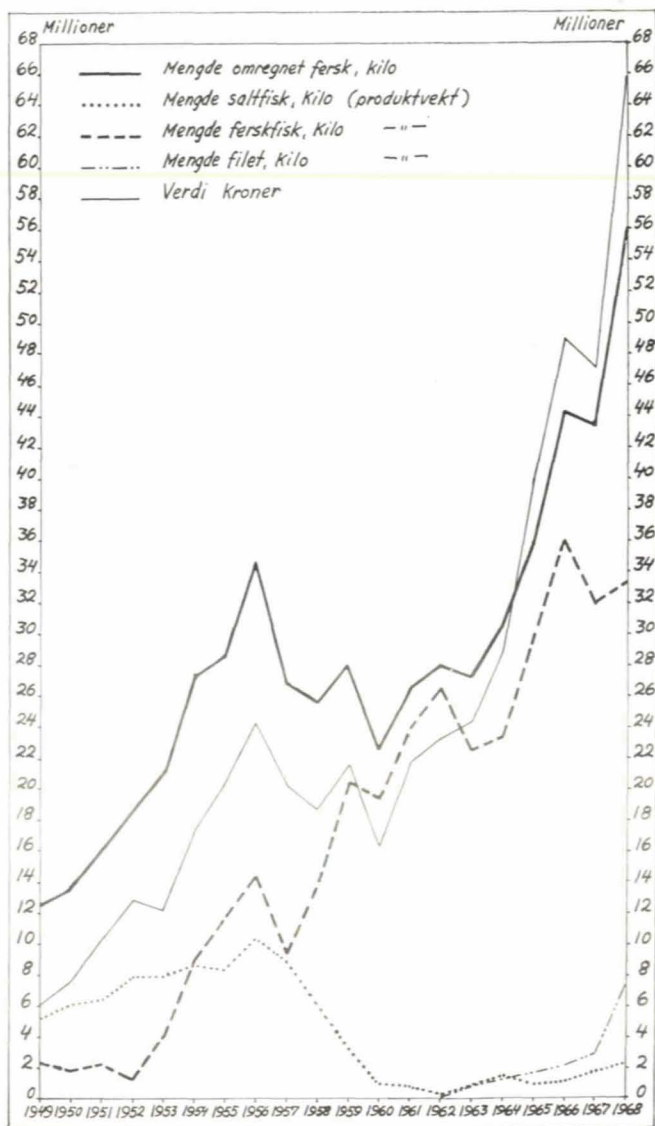


Fig. 1. Ilandbrakt fangst av stortrålere. Fangstkvantum og -verdi 1949—68.

Tabell 6. Stortrålernes fiske 1964—68. Ilandbrakt kvantum etc.

	1964	1965	1966	1967	1968
Antall fartøyer	29 ²⁾	29	28	28	30
Gjennomsnittsstørrelse	540	530	504	563	606
Antall mann i alt	644	608	607	626	705
Gjennomsnittlig driftstid	33	36	40	38	36
<i>Fangstmengde:</i>					
Saltfisk i alt	1 498	962	1 154	1 739	2 319
herav:					
Saltet torsk	1 498	962	1 154	1 739	2 319
» sei	—	—	—	—	0
Ferskfisk i alt	23 333	29 611	36 028	31 861	33 236
herav:					
Fersk torsk	12 427	16 550	18 811	16 365	24 068
» sei	5 987	7 672	10 726	10 565	5 024
» hyse	2 204	3 636	4 856	3 417	3 354
» uer	2 445	1 499	1 405	1 308	659
» annet og uspes.	270	254	230	206	131
Filet	1 251	1 667	2 154	2 928	7 516
Tran	238	314	420	477	240
Rogn	69	57	67	36	16
Minkfor	—	—	—	..	31
Fiskemel	342	92	23	144	67
Total fangstmengde inkl. biprodukter ¹	30 394	35 741	44 214	43 288	55 508
Total fangstverdi	28 831	39 767	48 938	47 154	66 784

¹ Omregnet til ferskfiskvekt. ² For 3 trålere er oppgavene ufullstendige.

Tabell 7. Stortrålernes fangster 1964—68, fordelt på de fylker hvor fangsten er brakt i land. Tonn. 1000 kroner.

Fiskesort	Møre og Romsdal		Nordland		Troms		Finnmark		Utlandet		Andre og uoppgitt		I alt	
	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi
<i>1968:</i>														
Saltet torsk	1 149	2 769	—	—	35	81	25	57	512	1 392	598	1 605	2 319	5 904
Saltfisk i alt	1 149	2 769	—	—	35	81	25	57	512	1 392	598	1 605	2 319	5 904
Fersk torsk	1 716	2 131	3 955	4 677	3 473	3 889	14 836	17 107	—	—	89	105	24 069	27 909
» sei	41	34	1 637	1 250	601	471	2 731	2 129	—	—	14	11	5 024	3 895
» hyse	127	163	623	735	327	379	2 270	2 695	—	—	7	8	3 354	3 980
» uer	22	14	210	131	99	62	304	188	—	—	24	22	659	417
» annet og uspes.	10	37	18	23	20	22	78	101	3	17	1	6	130	206
Ferskfisk i alt	1 916	2 379	6 443	6 816	4 520	4 823	20 219	22 220	3	17	135	152	33 236	36 407
Filet	62	196	—	—	—	—	—	—	5 772	18 964	1 682	4 979	7 516	24 139
Tran	165	174	—	—	—	—	59	45	16	19	—	—	240	238
Rogn	2	3	3	4	—	—	8	8	3	6	—	—	16	21
Fiskemel	—	—	—	—	—	—	67	54	—	—	—	—	67	54
Minkfor og guano.....	—	—	..	4	..	1	..	2	2	1	29	14	31	22
I alt 1968 ¹	4 629	5 521	6 446	6 824	4 580	4 905	20 538	22 386	14 158	20 399	5 157	6 750	55 508	66 785
» 1967 ¹	5 199	6 777	8 968	7 997	2 445	2 237	20 195	20 155	6 157	9 471	324 ²	517 ²	43 288	47 154
» 1966 ¹	2 421	3 388	10 009	9 311	2 242	2 165	24 560	25 813	4 517	7 416	475 ²	845 ²	44 214	48 938
» 1965 ¹	2 184	3 046	7 346	7 234	1 107	1 131	21 353	22 280	3 751	6 076	—	—	35 741	39 767
» 1964 ¹	1 188	1 289	7 594	6 653	4 804	4 339	11 988	10 445	4 673	5 952	14	153	30 394	28 831

¹ Mengdetallene er omregnet til ferskfiskvekt (inkl. biprodukter). Ved omregningen er benyttet de omregningsfaktorer som er angitt på side 00, med følgende unntak: Hele filetkvantumet i 1963 er omregnet med 2,27. Tallene for «annet» er brukt uforandret. ² Sogn og Fjordane.

Tabell 8. Stortrålernes fangster¹ 1965—68 fordelt på fangstmåneder og på fangstområder.

	1968							I alt		
	Torsk	Sei	Hyse	Uer	Annet og uspes.	Biprod.	I alt	1967	1966 ²	1965 ²
	(..... tonn)									
<i>Fangstmåned:</i>										
Januar	2 217	785	446	55	3	121	3 627	2 899	1 708	2 901
Februar	4 071	563	485	91	4	2	5 216	3 726	3 476	1 551
Mars	5 248	416	479	76	8	91	6 318	4 610	5 605	4 439
April	4 996	134	573	58	11	117	5 889	4 834	6 194	4 572
Mai	6 638	407	158	64	8	29	7 304	6 046	6 011	3 930
Juni	5 009	566	48	110	34	71	5 838	3 994	4 220	4 116
Juli	2 687	581	22	41	12	—	3 343	3 735	2 777	2 466
August	2 297	247	99	35	13	—	2 691	3 121	2 873	2 566
September	2 063	509	161	94	3	86	2 916	3 231	2 539	2 743
Oktober	1 479	695	334	98	3	72	2 681	2 920	3 072	2 148
November	3 596	36	630	10	5	—	4 277	4 192	3 072	2 087
Desember	2 834	94	164	7	0	43	3 142	4 233	2 667	2 222
Uoppgitt og korreksjon	—	—	—	—	—	—	—	—	÷ 38	—
I alt	43 135	5 033	3 599	739	104	632	53 242	47 541	44 176	35 741
<i>Fangstområde:</i>										
01 Kaninbanken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
02 Murmanskysten .	7	1	0	2	—	..	10	22	410	17
03 Øst-Finnmark	13 051	1 131	1 539	209	78	..	16 008	12 338	18 280	13 784
04 Vest-Finnmark ...	4 139	2 941	1 042	392	13	..	8 527	10 938	9 819	5 645
05 Røstbanken til										
Malangsgrunnen ..	251	936	293	83	—	..	1 563	5 338	6 651	5 064
06 Helgelandsbanken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
07 Mørekysten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
10 Skolpenbanken ...	4 312	6	641	10	6	..	4 975	53	19	2 311
11 Gåsebanken	—	—	—	—	—	—	—	5	8	2
12 Nordkappbanken .	331	1	58	24	—	..	414	29	31	246
13 Thor Iversensbank	56	1	4	0	—	..	61	880	276	46
15 Sentralbanken	—	—	—	—	—	—	—	3	4	57
20 Bjørnøya	1 061	14	5	6	6	..	1 092	49	557	2 130
21 Vest-Spitsbergen ..	662	—	17	1	0	..	640	1 438	—	—
22 Syd-Spitsbergen ..	169	1	—	—	0	..	170	—	—	1
23 Hopen	319	—	—	—	—	..	319	3	—	—
25 Nordv.-Spitsbergen	—	—	—	—	1	—	1	104	—	—
33 Island	301	1	—	—	—	..	302	71	9	—
42 Nordsjøen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
50 Vest-Grønland ...	18 279	—	—	12	—	..	18 291	14 888	6 516	4 971
51 Labrador	214	—	—	—	—	..	214	14	561	—
52 New-Foundland ..	—	—	—	—	0	—	—	—	83	—
Uoppgitt og korreksjon	23	—	—	—	0	632	655	1 368	952	1 419
I alt	43 135	5 033	3 599	739	104	632	53 242	47 541	44 176	35 741

¹ Tallene er omregnet til ferskfiskvekt. ² Månedsfordelingen for 1965 gjelder de månedene fangstene er brakt i land.

b. MENGDE- OG VERDIUTBYTTE

Den totale *ilandbrakte* fangst fra stortrålernes steg fra 43.288 tonn i 1967 til 55.508 i 1968, en økning på 28,2 prosent. Ferskfiskkvantumet økte med 4,3 prosent fra 31.861 tonn i 1967 til 33.236 tonn i 1968.

Fangstverdien var i 1968 ca. 66,8 mill. kroner — eller 41,6 prosent høyere enn i 1967.

En viser ellers til tabell 6 som gir detaljert fangststatistikk for stortrålere fra og med 1964, og til figur 1

som viser utviklingen i total fangstkvantum og verdi fra og med 1949.

Tabell 7 viser hvor stortrålernes fangster ble ilandbrakt i 1968. Finnmark hadde også i 1968 det største ilandbrakte kvantum — 37,0 prosent av totalkvantumet i ferskfiskvekt — mot 47,0 prosent i 1967. Trass i prosentnedgangen lå resultatet både kvantums- og verdimesig over 1967-tallene. Størst stigning fra 1967 var det i kvantumet som ble levert i

Tabell 9. Helårsdrevne stortrålere. Fangstmengde¹ i gjennomsnitt pr. fartøy 1963—68. Eksklusive fabrikktrålere.

	Sidetrålere			Hekktrålere		
	300—399 br.tonn	400 br.tonn og over	Alle	300—599 br.tonn	600—999 br.tonn	Alle
1963	1 104	1 036	1 081	—	1 531	1 531
1964	995	990	994	—	1 792	1 792
1965	1 285	1 119	1 219	..	1 872	1 708
1966	1 286	1 193	1 255	1 383	2 154	1 828
1967	1 132	1 279	1 220	1 260	2 345	1 863
1968	1 438	1 423	1 429	1 754	2 222	2 047

¹ Omregnet til ferskfiskvekt. Eksklusive biprodukter.

utlandet. I 1968 ble 25,5 prosent av totalkvantumet ilandbrakt i utenlandske havner. Det var vesentlig filet og saltfisk levert direkte i henholdsvis Hull og Esbjerg av trålere som hovedsakelig fisket på fjerne farvann. Kvantumet landet i utlandet steg med 130 prosent fra 1967 til 1968. Også kvantumet som ble levert i Troms ble så å si fordoblet fra 1967 til 1968, men utgjorde i 1968 likevel ikke mer enn 8,2 prosent av stortrålerens totalkvantum.

De ilandbrakte fangster samlet i posten «Andre og uoppgitt» i tabell 7 viste betydelig økning siden 1967. Saltfisk ble levert i Sogn og Fjordane, fileten i Rogaland og Bergen og det meste av ferskfisken i Sør-Trøndelag.

I tabell 8 finner en totalt oppfisket kvantum i 1968, omregnet til ferskfiskvekt, fordelt på fangstområder og fangstmåneder på grunnlag av dagboksoppgaver som stortrålerne er pålagt å føre. Totalkvantumet her er forskjellig fra ilandbrakt kvantum da endel av fartøyene som drev på fjerne farvann var ute på fangsttur ved begge årskifter, slik at fangster tatt av disse fartøyer i slutten av 1967 ble levert i 1968, og fangster tatt i slutten av 1968 først ble levert i de første måneder av 1969.

Av tabellen framgår det at de største fangstene ble tatt i månedene april og februar, mens oktober og august ga de minste fangstkvanta.

Vel 34 prosent — eller nesten 18.300 tonn — av det totalt oppfiskede kvantum i 1968 ble tatt ved Vest-Grønland. Det er en økning på 3.400 tonn fra 1967. Kvantumet fra Øst-Finnmarks-feltene steg betydelig fra året før, mens kvantaene fra Vest-Finnmarks-feltene og Røstbanken—Malangsgrunnen ble betydelig redusert i 1968 i forhold til 1967. Det var i 1968 bra fiske på Skolpenbanken og ved Bjørnøya.

Interesserte kan ved henvendelse til Fiskeridirektoratet, Kontoret for økonomiske undersøkelser og statistikk, få tilsendt tabeller som for hver fiskesort, som det er gitt tall for i tabell 8, viser fangstmengden på de ulike områder i hver enkel fangstmåned.

Tabell 10. Stortrålerne fordelt etter brutto fangstverdi og fangstmengde 1967—1968.

	1967		1968	
	Side	Hekk	Side	Hekk
<i>Brutto fangstverdi 1 000 kr.</i>				
200—399 .	1	—	—	—
400—599 .	—	—	1	2
600—799 .	1	—	—	—
800—999 .	1	1	2	—
1 000—1 999	5	2	3	—
1 200—1 399	5	—	1	1
1 400—1 599	1	2	6	1
1 600—1 799	—	1	3	—
1 800—1 999	—	1	—	—
2 000—2 199	—	2	—	1
2 200—2 399	—	—	—	1
2 400—2 599	—	—	—	3
2 600 og over	—	5	—	5
<i>Fangstmengde i tonn :</i>				
Under 200 .	1	—	—	—
200—399 .	—	—	1	1
400—599 .	—	—	—	1
600—799 .	2	—	1	—
800—999 .	—	—	2	1
1 000—1 999	5	3	3	—
1 200—1 399	5	—	2	1
1 400—1 599	1	3	6	—
1 600—1 799	—	—	1	—
1 800—1 999	—	—	—	1
2 000—2 199	—	1	—	1
2 200—2 399	—	4	—	4
2 400 og over	—	3	—	4
I alt	14	14	16	14

Det gjennomsnittlige fangstkvantum for helårsdrevne sidetrålere over 300 bruttotonn var i 1968 1.429 tonn, mens hekktrålerne, eksklusive fabrikktrålerne, hadde en gjennomsnittsfangst på 2.047 tonn. Gjennomsnittskvantumet steg med vel 17 prosent for

Tabell 11. Stortrålere. Fisketid og fangstmengde¹ på forskjellige fangstområder. 1968.

	I alt	Barentshavet		Bjørnøya og Spitsbergen		Norskehavet		Andre områder ²	
		Side	Hekk	Side	Hekk	Side	Hekk	Side	Hekk
Antall fartøyer	30	16	8	13	7	16	12	—	6
Gjennomsnittlig tonnasje	606	475	601	477	633	475	711	—	959
Antall turer ³	704	335	107	20	25	193	122	—	24
Fiskedager, antall	5 475	1 803	713	125	186	802	702	—	1 144
Tråltrekk, antall	28 740	7 488	3 598	530	965	3 231	3 340	—	9 588
Tråltid, timer	79 115	25 259	11 328	1 590	2 820	10 445	9 777	—	17 896
Fangstmengde, tonn	52 630	13 544	7 533	675	1 569	4 930	5 872	—	18 507
Gj.antall tråltrekk pr. døgn	5,2	4,2	5,0	4,2	5,2	4,0	4,8	—	8,4
Gj. tråltid pr. døgn, timer	14,5	14,0	15,9	12,7	15,2	13,0	13,9	—	15,6
Tråltrekkenes gj. varighet, min.	165	202	189	180	175	194	176	—	112
Gj. fangstmengde pr. fiskedag, kg	9 628	7 512	10 565	5 219	8 435	6 147	8 364	—	16 178
Gj. fangstmengde pr. tråltrekk, kg	1 831	1 809	2 094	1 231	1 644	1 526	1 758	—	1 930
Gj. fangstmengde pr. tråltid, kg	665	536	665	410	556	472	601	—	1 034

¹ Oppstillingen omfatter 99% av samlet oppfisket kvantum i 1968.

² Omfatter Vest-Grønland, Labrador og New Foundland.

³ Antall turer på hvert område summert er ikke lik samlet antall trålturer da en tråler kan ha fisket på flere områder i løpet av en tråltur.

side-trålerne og med snaue 10 prosent for hekktrålerne. Gjennomsnittstørrelsen for de helårsdrevne side-trålerne var 416 bruttotonn i 1968 mot 433 bruttotonn i 1967, mens gjennomsnittstørrelsen for hekktrålerne var 648 bruttotonn mot 621 bruttotonn i 1967. Hekktålerne er altså gjennomgående større fartøyer enn de konvensjonelle side-trålerne. Det er imidlertid sannsynlig at det er fangstteknikken og ikke størrelsesforskjellen som er årsak til den store forskjell i gjennomsnittsfangsten for de to typer stortrålere.

I 1968 var den gjennomsnittlige brutto fangstverdi av ilandbrakt fangst fra side-trålere kr. 1.312.700 mot kr. 1.096.200 i 1967. Tilsvarende tall for hekktrålerne var kr. 2.124.000 mot kr. 2.272.000 i 1967. Gjennomsnittlig fangstverdi pr. driftsuke utgjorde kr. 37.600 for side-trålere og kr. 56.800 for hekktrålerne. I 1967 var resultatet henholdsvis kr. 29.600 og kr. 58.400. Spredningen i fangstkvantum og fangstverdi for side- og hekktrålere i 1967 og 1968 er gjengitt i tabell 10.

c. BEREGNING AV TALL FOR FISKEINNSATS OG FANGSTFORHOLD

Siden 1957 er det på grunnlag av dagboksoppgaver foretatt beregninger av forskjellige tall til belysning av innsatsen i trålfisket. Det gjelder opplysninger om antall fiskedager, antall tråltrekk og tråltimer til sammen. På grunnlag av disse oppgaver og de tilsvarende fangstkvanta i ferskfiskvekt har en beregnet gjennomsnittstall for antall tråltrekk pr. døgn, tråltrekkenes varighet i minutter, fangstkvantum pr. fiskedag, pr. tråltrekk og pr. tråltid. Materialet om-

fatter i 1968 ca. 99 prosent av stortrålernes oppfiskede kvantum. Fangsttallene omfatter bare den del av fangsten som er benyttet, da det ikke foreligger oppgaver over utkast.

Tabell 11 viser at gjennomsnittlig fangst pr. fiskedag, pr. tråltrekk og pr. tråltid var betydelig høyere for hekktrålere enn for side-trålere på alle fangstområder hvor begge typer trålere fangstet. Hekktålerne på Vest-Grønland, Labrador og Newfoundland viste høyere gjennomsnittlig fangst pr. fiskedag og pr. tråltid enn hekktrålere på de andre områdene, mens hekktrålere i Barentshavet hadde høyere gjennomsnittlig fangst pr. tråltrekk. Totalt sett, det vil si for begge typer trålere og alle fangstområder under ett, viste effektivitetstallene betydelig oppgang sammenliknet med 1967. (Se tabell 33).

d. DRIFTSRESULTATER FOR HELÅRS-DREVNE FARTØYER (EKSKLUSIVE FABRIKKTRÅLERE)

Fiskeridirektoratet mottok for 1968 årsregnskap for 16 helårsdrevne trålere over 300 bruttotonn, hvorav 8 var side-trålere og 8 hekktrålere. Av hekktrålerne var 3 i gruppen 300—599 bruttotonn, mens 5 var over 600 bruttotonn. Fabrikktålerne blir som før nevnt behandlet i et eget avsnitt.

Driftsresultatene for 1968 for de enkelte størrelsesgrupper er gjengitt i tabell 12. I tabellene 13—15 er 1968-tallene sammenliknet med tall for tidligere år. Tabell 13 gir således driftsresultater for side-trålere i perioden 1963—1968. Tabell 14 gjengir tall for hekk-

Tabell 12. Driftsresultater for helårsdrevne stortrålere¹ 1968. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Sidetrålere		Hekktrålere	
	300—399 br.tonn	400 br.tonn og over	300—599 br.tonn	600—999 br.tonn
1. Driftsinntekter i alt kr.	1 533 700	1 534 900	2 014 500	2 455 800
Herav til:				
2. Mannskapet kr.	724 900	693 200	783 300	1 034 100
3. Rederiet »	808 800	841 700	1 231 200	1 421 700
4. Rederiets kostnader »	692 500	653 000	792 700	1 076 300
Herav utgjorde:				
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	243 900	223 300	222 900	300 100
b. Is, salt og emballasje »	14 500	15 200	16 100	24 800
c. Leid arbeidshjelp »	22 200	28 300	30 400	30 000
d. Assuranse av fartøyet »	41 300	46 000	75 900	101 300
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	138 100	135 900	155 300	214 700
f. Vedlikehold av fartøyet »	146 900	131 000	194 500	271 700
g. Administrasjon »	25 900	24 600	33 600	48 100
h. Sosiale utgifter »	28 100	21 300	20 500	35 000
i. Diverse uspesifisert »	31 600	27 400	43 500	50 600
5. Renteutgifter »	14 500	22 200	167 300	126 000
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	116 300	188 700	438 500	345 400
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	870	860	990	990
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	38 800	38 100	45 300	43 100
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	37 100	36 600	42 800	39 400
10. Antall mann pr. fartøy.....	18,7	18,2	17,3	24,0
11. Antall døgn i sjøen	274	276	258	272
12. Antall fiskedager	215	204	216	205
13. Fangstmengde saltfisk	—	—	39	232
14. Fangstmengde ferskfisk	1 438	1 423	1 688	1 775
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ²	1 438	1 423	1 754	2 222
16. Fartøystørrelse	360	449	465	763
17. Fartøystørrelse	143	156	152	165
18. Motorstyrke	683	778	1 287	1 343
19. Fartøyvalder	21	33	2	6
20. Ombygningssalder	12	13	—	—
Antall fartøyer med i undersøkelsen	3	5	3	5

¹ Eksklusive fabrikktrålerne.

² Eksklusive biprodukter.

trålere i gruppen 300—599 bruttotonn for perioden 1966—1968, mens tabell 15 gir tall for hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn i perioden 1963—1968.

Beløpene i tabellene er avrundet til nærmeste hundre kroner.

1. FARTØYSTØRRELSE, BEMANNING OG DRIFTSTID.

Den gjennomsnittlige størrelse på de helårsdrevne sidetrålere gikk ned fra 433 til 416 bruttotonn fra 1967 til 1968. For hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn gikk gjennomsnittsstørrelsen opp fra 444 til 465 bruttotonn, mens gjennomsnittsstørrelsen for hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn var den samme som i 1967, nemlig 763 bruttotonn.

Gjennomsnittsbemanningen for sidetrålere gikk

ned fra 19,5 mann i 1967 til 18,4 mann i 1968. For hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn gikk gjennomsnittsbemanningen ned fra 19,2 mann i 1967 til 17,3 mann i 1968, mens gjennomsnittsbemanningen på hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn gikk ned fra 24,8 mann til 24,0 mann.

Både gjennomsnittlig antall døgn i sjøen og antall fiskedager var betydelig lavere i 1968 for alle tre grupper av stortrålere. Dette skyldes bl.a. fangstbegrensning og fangstdirigering i et lengre tidsrom i 1968 på grunn av rikelig tilgang på fisk.

2. DRIFTSINNTEKTER.

Driftsinntektene omfatter verdien av saltfisk, fersk fisk og biprodukter. Avgift til salgslag er trukket fra.

Tabell 13. Driftsresultater for helårsdrevne sidetrålere over 300 bruttotonn. Gjennomsnitt pr. fartøy 1963—68.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968
1. Driftsinntekter i alt kr.	927 000	892 900	1 228 900	1 328 400	1 223 800	1 534 400
Herav til:						
2. Mannskapet kr.	445 600	443 100	579 000	622 900	581 100	705 100
3. Rederiet »	481 400	449 800	649 900	705 500	642 700	829 300
4. Rederiets kostnader »	545 500	592 900	635 600	655 200	720 900	667 900
Herav utgjorde:						
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	204 400	215 100	191 500	186 600	222 300	231 000
b. Is, salt og emballasje »	7 400	14 600	9 700	10 300	13 000	15 000
c. Leid arbeidshjelp »	11 600	12 900	12 900	15 300	20 000	26 000
d. Assuranse av fartøyet »	37 000	34 200	33 700	38 000	48 600	44 300
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	113 900	141 400	167 800	158 800	170 900	136 800
f. Vedlikehold av fartøyet »	112 100	114 200	164 300	183 000	177 700	137 000
g. Administrasjon »	16 100	13 500	10 400	18 400	23 600	25 100
h. Sosiale utgifter »	32 500	32 300	30 300	34 400	35 200	23 800
i. Diverse uspesifisert »	10 500	14 700	15 000	10 400	9 600	28 900
5. Renteutgifter »	34 500	32 400	28 800	31 400	34 000	19 300
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	÷ 64 100	÷ 143 100	14 300	50 300	÷ 78 200	161 400
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	480	510	700	720	660	870
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	21 100	23 200	31 900	33 000	29 800	38 300
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	18 900	19 800	29 200	29 800	27 900	36 800
10. Antall mann pr. fartøy.....	21,1	19,1	18,1	18,9	19,5	18,4
11. Antall døgn i sjøen	285	290	291	290	285	275
12. Antall fiskedager	219	228	228	236	235	208
13. Fangstmengde saltfisk	9	—	—	—	—	—
14. Fangstmengde ferskfisk	1 066	994	1 219	1 255	1 220	1 429
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ¹	1 081	994	1 219	1 255	1 220	1 429
16. Fartøystørrelse	394	377	394	369	433	416
17. Fartøystørrelse	150	148	150	145	156	151
18. Motorstyrke	727	714	738	663	755	743
19. Fartøyalder	24	26	27	23	23	29
20. Ombygningsalder	11	13	12	10	10	12
Antall fartøyer med i undersøkelsen	12	13	15	12	10	8

¹ Eksklusive biprodukter.

Da helårsdrevne sidetrålere hadde i 1968 en gjennomsnittlig driftsinntekt på kr. 1.534.400, som er den høyeste gjennomsnittlige driftsinntekt for sidetrålere siden undersøkelsen tok til i 1952. Beløpet var vel 25 prosent høyere enn i 1967. Den gjennomsnittlige driftsinntekt for hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn var i 1968 kr. 2.014.500 som var det høyeste resultat siden denne gruppen kom med i undersøkelsen i 1966. Beløpet var nesten 48 prosent høyere enn i 1967. Hekkrålere i gruppen 600—999 bruttotonn hadde i 1968 en gjennomsnittlig driftsinntekt på kr. 2.455.800 eller ca. 1,8 prosent mer enn i 1967. Også dette resultat er det høyeste siden denne gruppen kom med i undersøkelsen i 1963.

Det gjennomsnittlige fangstkvantum pr. tråler steg med 17 prosent for sidetrålerne, og med 39 prosent for hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn. For

hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn gikk det gjennomsnittlige fangstkvantum ned med 5 prosent fra 1967 til 1968.

Spredningen i driftsinntektene for side- og hekktrålere over 300 bruttotonn i 1967 og 1968 er gjengitt i tabell 16. Sidetrålerens brutto driftsinntekter lå mellom 1,4 og 1,8 mill. kroner. For hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn lå brutto driftsinntekt i 1967 mellom 1,4 og 2,6 mill. kroner, mens de største hekktrålerens driftsinntekter lå mellom 2,2 og 2,8 mill. kroner.

3. MANNSKAPETS INNTEKTER.

Den del av de gjennomsnittlige driftsinntekter som tilfalt mannskapet utgjorde 46,0 prosent på sidetrålerne, 38,9 prosent på hekktrålerne i gruppen

Tabell 14. Driftsresultater for helårsdrevne hekktrålere i størrelsen 300—599 bruttotonn 1966—1968.
Gjennomsnitt pr. fartøy.

	1966	1967	1968
1. Driftsinntekter i alt kr.	1 436 000	1 364 700	2 014 500
Herav til:			
2. Mannskapet kr.	622 100	588 800	783 300
3. Rederiet »	813 900	775 900	1 231 200
4. Rederiets kostnader »	675 400	675 600	792 700
Herav utgjorde:			
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	193 000	199 700	222 900
b. Is, salt og emballasje »	13 000	9 900	16 100
c. Leid arbeidshjelp »	20 200	14 700	30 400
d. Assurans av fartøyet »	54 200	63 300	75 900
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret »	218 500	199 600	155 300
f. Vedlikehold av fartøyet »	122 900	128 800	194 500
g. Administrasjon »	16 900	20 000	33 600
h. Sosiale utgifter »	26 500	27 700	20 500
i. Diverse uspesifisert »	10 200	11 900	43 500
5. Renteutgifter »	103 800	143 000	167 300
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	138 500	100 300	438 500
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	780	700	990
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	35 500	30 700	45 300
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	31 600	27 100	42 800
10. Antall mann pr. fartøy »	17,5	19,2	17,3
11. Antall døgn i sjøen »	300	279	258
12. Antall fiskedager »	249	226	216
13. Fangstmengde saltfisk tonn	—	13	39
14. Fangstmengde ferskfisk »	1 338	1 237	1 688
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ¹ »	1 338	1 260	1 754
16. Fartøystørrelse br.tonn	402	444	465
17. Fartøystørrelse fot	129	144	152
18. Motorstyrke HK	1 065	1 190	1 287
19. Fartøyalder år	1	1	2
Antall fartøyer med i undersøkelsen »	4	4	3

¹ Eksklusive biprodukter.

300—599 bruttotonn og 42,1 prosent på hekktrålerne i gruppen 600—999 bruttotonn. Disse beløpene omfatter alt vederlag til arbeid i form av lottinntekter, faste hyrer, ekstralotter, og også proviant til de av mannskapet som hadde fri kost.

Fiskerlotten defineres som den betaling som tilfalt hver av de lottfiskerne som var med på samtlige fangstturer i året. Den gjennomsnittlige fiskerlott på sidetrålerne var i 1968 kr. 36.800 som var den høyeste fiskerlott for denne gruppen siden undersøkelsen tok til i 1952. Lotten var 31,9 prosent høyere enn i 1967. For hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn var den gjennomsnittlige fiskerlott kr. 42.800 som er 57,9 prosent høyere enn i 1967. Gjennomsnittlig fiskerlott på hekktrålere i gruppen 600—999 bruttotonn gikk opp med 4,8 prosent til kr. 39,400 som er det beste resultat siden denne gruppen kom med i undersøkelsen i 1963.

I tabell 17 finner en spredningen i fiskerlott på side- og hekktrålere i 1967 og 1968.

Fiskerlotten på sidetrålerne varierte mellom kr. 33.000 og kr. 40.300, på hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn mellom kr. 35.600 og kr. 48.600 og på de største hekktrålerne mellom kr. 32.800 og kr. 44.400. Spredningen var noe mindre enn i foregående år.

I tabell 12 forekommer, under punkt 8, også en annen inntektsstørrelse som refererer seg til mannskapet, nemlig *årlig inntekt pr. mann*. Denne er fremkommet ved å dividere de totale mannskapsinntekter (punkt 2) med antall mann i alt (punkt 10). Denne størrelsen inkluderer således de faste hyrer, ekstralottene og provianten til de av mannskapet som hadde fri kost.

Størrelsen er også regnet ut pr. ukeverk (punkt 7). Det totale antall ukeverk for mannskapet er utregnet

Tabell 15. Driftsresultater for helårsdrevne hekktrålere¹ i størrelsen 600—999 bruttotonn 1963—1968. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968
1. Driftsinntekter i alt	1 539 100	1 758 200	1 890 300	2 240 500	2 411 600	2 455 800
Herav til:						
2. Mannskapet	716 800	776 400	751 700	881 400	1 007 300	1 034 100
3. Rederiet	822 300	981 800	1 138 600	1 359 100	1 404 300	1 421 700
4. Rederiets kostnader	843 200	901 100	845 200	1 030 100	1 036 000	1 076 300
Herav utgjorde:						
a. Drivstoff og maskinrekvisita	302 700	310 500	263 600	277 500	305 600	300 100
b. Is, salt og emballasje	22 600	16 900	—	18 900	17 900	24 800
c. Leid arbeidshjelp	4 400	5 600	200	31 300	6 900	30 000
d. Assuranse av fartøyet	115 700	95 600	84 900	83 800	101 900	101 300
e. Vedlikehold og avskr. på trålstyret	201 100	245 400	207 000	255 900	258 400	214 700
f. Vedlikehold av fartøyet	94 800	107 000	188 000	240 800	237 900	271 700
g. Administrasjon	43 600	37 700	31 400	40 900	44 300	48 100
h. Sosiale utgifter	38 400	37 700	38 100	40 800	36 400	35 000
i. Diverse uspesifisert	19 900	44 700	32 000	40 200	26 700	50 600
5. Renteutgifter	121 700	146 300	142 500	135 800	130 900	126 000
6. Punkt 3 ÷ punkt 4	÷ 20 900	80 700	293 400	329 000	368 300	345 400
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk	540	630	710	770	880	990
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på	24 900	29 700	32 300	34 800	40 600	43 100
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott)	20 100	25 100	29 500	34 700	37 600	39 400
10. Antall mann pr. fartøy	28,8	26,1	23,3	25,3	24,8	24,0
11. Antall døgn i sjøen	295	313	298	297	303	272
12. Antall fiskedager	241	258	243	249	245	205
13. Fangstmengde saltfisk	146	142	—	118	236	232
14. Fangstmengde ferskfisk	1 249	1 516	1 872	1 924	1 886	1 775
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ²	1 531	1 792	1 872	2 154	2 345	2 222
16. Fartøystørrelse	802	800	710	768	763	763
17. Fartøystørrelse	183	185	166	166	165	165
18. Motorstyrke	1 396	1 397	1 300	1 353	1 343	1 343
19. Fartøyvalder	1	2	3	4	5	6
Antall fartøyer med i undersøkelsen	5	7	4	6	5	5

¹ Eksklusive fabrikktrålerne.

² Eksklusive biprodukter.

Tabell 16. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter brutto driftsinntekt 1967 og 1968.

Brutto driftsinntekt i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹			
	over 300 br.tonn		300—599 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968
800—999	—	—	—	—	—	—
1 000—1 199	4	—	1	—	—	—
1 200—1 399	5	—	1	—	—	—
1 400—1 599	1	7	2	1	—	—
1 600—1 799	—	1	—	—	—	—
1 800—1 999	—	—	—	1	1	—
2 000—2 199	—	—	—	—	2	—
2 200—2 399	—	—	—	—	—	1
2 400—2 599	—	—	—	1	—	3
2 600 og over	—	—	—	—	2	1
I alt	10	8	4	3	5	5

¹ Eksklusive fabrikktrålerne.

Tabell 17. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter fiskerlottens størrelse 1967 og 1968.

Fiskerlott i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹			
	over 300 br.tonn		300—599 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968
20—21	—	—	—	—	—	—
22—23	1	—	1	—	—	—
24—25	1	—	1	—	—	—
26—27	3	—	—	—	—	—
28—29	3	—	1	—	—	—
30—31	1	—	1	—	—	—
32—33	1	2	—	—	1	1
34—35	—	—	—	1	3	—
36—37	—	3	—	—	—	1
38—39	—	2	—	—	—	—
40—41	—	1	—	—	—	1
42—43	—	—	—	—	—	1
44 og over	—	—	—	2	1	1
I alt	10	8	4	3	5	5

¹ Eksklusive fabrikktrålerne.

Tabell 18. Helårsdrevne stortrålere fordelt etter driftsoverskott for avskrivning på fartøyet og forrentning av kapitalen. 1967 og 1968.

Driftsoverskott i 1000 kr.	Sidetrålere		Hekktrålere ¹			
	over 300 br.tonn		300—599 br.tonn		600—999 br.tonn	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968
÷ 399—300	1	—	—	—	—	—
÷ 299—250	—	—	—	—	—	—
÷ 249—200	1	—	—	—	—	—
÷ 199—150	2	—	—	—	—	—
÷ 149—100	—	—	1	—	—	—
÷ 99—50	1	—	—	—	—	—
÷ 49—0	1	—	—	—	—	—
0—49	3	—	—	—	—	—
50—99	—	2	—	—	1	—
100—199	1	4	2	1	—	1
200—299	—	1	1	—	2	1
300—399	—	1	—	—	—	1
400—499	—	—	—	—	—	—
500 og over	—	—	—	2	2	2
I alt	10	8	4	3	5	5

¹ Eksklusive fabrikktrålere.

på følgende grunnlag: For de fastlønnede mannskapene er det regnet med full sysselsetting på fartøyene året rundt. For de øvrige mannskap har en regnet med den tid fartøyet har vært i sjøen pluss kortere opphold ved land for lossing og utrustning til ny tur.

På sidetrålerne var mannskapets inntekter pr. ukeverk i 1968 gjennomsnittlig kr. 870 eller 31,8 prosent høyere enn i 1967. Tilsvarende tall for hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn var kr. 990 eller 41,4 prosent høyere enn i 1967, og for de største hekktrålere kr. 990 eller 12,5 prosent høyere enn i 1967.

I de tall over mannskapets inntekter som er gjengitt ovenfor og i tabellene er det ikke gjort fradrag for proviantutgifter. De egentlige lottfiskere betaler selv sin proviant, det øvrige mannskap (maskinbesetning, byssepersonale m.v.) har fri kost.

4. REDERIETS INNTEKTER, KOSTNADER OG DRIFTSRESULTAT.

For sidetrålerne utgjorde i 1968 rederiets andel av driftsinntektene kr. 829.300 eller 54,0 prosent av de samlede driftsinntekter. For de to grupper av hekktrålere var tallene henholdsvis kr. 1.231.200 — 61,1 prosent — og kr. 1.421.700 — 57,9 prosent.

Rederiets kostnader — eksklusive avskrivninger på fartøy og renter — beløp seg til gjennomsnittlig kr. 667.900 for sidetrålerne, kr. 792.700 for de minste hekktrålerne og kr. 1.076.300 for de største hekk-

trålerne. For sidetrålerne tilsvarende dette en nedgang på vel 7 prosent fra foregående år, for de andre gruppene gikk kostnadene opp med henholdsvis 17 og 4 prosent.

Den vesentligste årsak til nedgangen i kostnadene for sidetrålerne var lavere kostnader til vedlikehold av fartøy og til vedlikehold og avskrivning av trålutstyret. Postene assurance av fartøy og sosiale utgifter var også noe lavere enn i 1967. For hekktrålerne var det lavere kostnader til vedlikehold og avskrivning av trålutstyret, og sosiale utgifter var også lavere enn i 1967. Av de andre postene for hekktrålerne viste utgiftene til vedlikehold av fartøyet og leid arbeidshjelp stor økning fra 1967.

Posten «diverse uspesifisert» viste betydelig høyere utgifter enn året før for alle tre grupper av stortrålere. Det skyldes at produktavgiften til folketrygden som ble innført fra 1. juli i 1968 er inkludert i denne posten.

For alle tre grupper av stortrålere viste driftsresultatet for avskrivning og forrentning et betydelig overskott. For sidetrålerne var overskottet kr. 161.400 — det høyeste siden 1955 — mot et underskott på kr. 78.200 i foregående år. For hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn gikk overskottet opp fra kr. 100.300 i 1967 til hele kr. 438.500 som er det desidert beste årsresultat oppnådd i løpet av de tre år denne gruppe har vært med i undersøkelsen. De største hekktrålerne oppnådde i 1968 et overskott på kr. 345.400 mot kr. 368.300 i 1967.

I tabell 18 finner en spredningen i driftsresultatet for avskrivning og forrentning av kapitalen. En ser at alle stortrålere som inngikk i undersøkelsen hadde positivt driftsresultat i 1968. Spredningen var i alle grupper mindre enn i 1967.

Hvordan driftsresultatet var etter avskrivninger og forrentning av den investerte kapital er det vanskelig å gi eksakt svar på, da både avskrivningsgrunnlaget og avskrivningsprosenten for en stor del må avgjøres ved skjønn.

Av de regnskapsskjemaer som rederiene sendte inn for 1968 synes det å gå fram at en gjennomsnittlig må regne 8 prosents avskrivning av gjenanskaffelsespris, tilsvarende 12,5 års avskrivningstid, som forsvarelig for en ny stortråler i dag.

For sidetrålere er det vanskelig å regne noen gjenanskaffelsesverdi da denne gruppe trålere neppe vil bli fornyet i noen særlig grad. Det er i de senere år i Fiskeridirektoratets økonomiske undersøkelser for stortrålere regnet med et gjennomsnittlig avskrivningsbeløp pr. år fra kr. 100.000 til kr. 150.000 pr. fartøy. Det gjennomsnittlige driftsoverskott etter avskrivninger, men før forrentning av kapitalen ville

Tabell 19. Driftsresultater for helårsdrevne fabrikktrålere 1968.
Gjennomsnitt pr. fartøy.

	1968
1. Driftsinntekter i alt kr.	6 264 800
Herav til:	
2. Mannskapet kr.	2 220 600
3. Rederiet »	4 044 200
4. Rederiets kostnader »	2 750 800
Herav utgjorde:	
a. Drivstoff og maskinrekvisita »	505 000
b. Is, salt og emballasje »	350 400
c. Leid arbeidshjelp »	122 600
d. Assuranse av fartøyet »	286 600
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyret .. »	389 000
f. Vedlikehold av fartøyet »	716 800
g. Administrasjon »	136 500
h. Sosiale utgifter »	35 800
i. Diverse uspesifisert »	208 100
5. Renteutgifter »	373 500
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	1 293 400
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk »	1 040
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på »	53 300
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) »	50 400
10. Antall mann pr. fartøy »	41,7
11. Antall døgn i sjøen »	290
12. Antall fiskedager »	222
13. Fangstmengde saltfisk tonn	149
14. Fangstmengde filet »	1 847
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. ¹ »	4 486
16. Fartøystørrelse br.tonn	1 404
17. Fartøystørrelse fot	203
18. Motorstyrke HK	2 167
19. Fartøyvalder år	3
20. Ombygningsalder »	1
Antall fartøyer med i undersøkelsen »	4

¹ Eksklusive biprodukter.

da i 1968 ligge mellom kr. 61.400 og kr. 11.400. Gjennomsnittlig rente på fremmedkapitalen for side-trålere var i 1968 kr. 19.300.

For hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn kan en sette gjenanskaffelsesprisen lik den gjennomsnittlige byggesum på 4,0 mill. kroner for de 3 trålerne i denne gruppen. Fartøyene var i 1968 mellom 1 og 3 år gamle. Med en avskrivningssats på 8 prosent årlig gir det et avskrivningsbeløp på kr. 320.000 og et gjennomsnittlig driftsoverskott før forrentning på kr. 118.500. Den gjennomsnittlige utgift til rente på fremmedkapital for denne gruppe hekktrålere var i 1968 kr. 167.300.

I gruppen 600—999 bruttotonn kan en sette gjennomsnittlig gjenanskaffelsespris til ca. 6 mill. kroner

som er 1 mill. kroner høyere enn gjennomsnittlig byggesum for de 5 fartøyene i denne gruppen. Fartøyene var i 1968 mellom 5 og 7 år gamle. Med en årlig avskrivningssats på 8 prosent blir de gjennomsnittlige avskrivninger i 1968 kr. 480.000 som gir et gjennomsnittlig driftsunderskott før forentning på kr. 134.600. Den gjennomsnittlige utgift til rente på fremmedkapital i denne gruppe var i 1968 kr. 126.000.

Etter disse beregninger skulle således sidetrålere over 300 bruttotonn i 1968 gjennomsnittlig kunne oppnå forrentning av fremmedkapital og egenkapital, mens hekktrålere i gruppen 300—599 bruttotonn ikke vil oppnå mer enn delvis forrentning av fremmedkapitalen. De største hekktrålerne ville heller ikke i 1968 oppnå noen form for forrentning av den investerte egenkapital.

e. FABRIKKTRÅLERE

I 1968 var det 4 fabrikktrålere i helårsdrift, nemlig «Gadus» (1531 bruttotonn), «Longva 2» (1239 bruttotonn), «Longva» (1092 bruttotonn) og «Ole Sætremyr» (654 bruttotonn). «Ottar Birting» (609 bruttotonn) ble levert i mai 1968, og er således ikke betraktet som helårsdrevet i 1968.

Fangst- og innsatstallene for fabrikktrålerne er inkludert i statistikken for stortrålere foran (unntatt i tabell 9). De 4 helårsdrevne fabrikktrålerne er imidlertid utelatt fra de foran omtalte undersøkelser over lønnsomheten av stortrålerne.

I tabell 19 presenterer en for første gang driftsresultater for fabrikktrålere. Tallene i tabellen omfatter de 4 foran nevnte fabrikktrålere som drev fiske i hele 1968. Deres gjennomsnittlige driftsinntekt var kr. 6.264.800 hvorav 35,6 prosent gikk til mannskapet og 64,4 prosent til rederiet. Rederiets kostnader utgjorde gjennomsnittlig kr. 2.750.800 og driftsresultatet viste et overskott på gjennomsnittlig kr. 1.293.400 før forrentning av kapitalen og avskrivninger.

En gjør merksom på at det er store ulikheter mellom de 4 fartøyene som er slått sammen i denne gruppen både med hensyn til inntekts- og kostnadsforhold. Av hensyn til den statistiske anonymitet har en likevel vært nødt til å behandle dem under ett.

3 av fabrikktrålerne oppnådde et overskott som var stort nok til å dekke avskrivninger og gi en rimelig forrentning av egenkapitalen. For den fjerde fabrikktråleren var derimot overskottet for lite til å dekke forsvarlige avskrivninger. Gjennomsnittlig fiskerlott for de 4 helårsdrevne fabrikktrålerne i 1968 var kr. 50.400.

forts. n. nr.